

1994. ÉVI I. TÖRVÉNY A MAGYAR HONVÉDSÉGNÉL VÉGGENDŐ LELKIPÁSZTORI SZOLGÁLATRÓL

(a 2006. évi II. törvény és a 2010. évi II. törvény módosításaival egységes szerkezetben)

PREAMBULUM

A Magyarországi Református Egyház Zsinata abból a hitbeli és teológiai felismerésből kiindulva, hogy Isten országát, amely „nem e világból való” (Jn 18,36) kell szolgálnia, és a békességet munkálnia, ökumenikus nyitottságban, a Magyarországi Evangélikus Egyházzal testvéri egyetértésben, a református hitvallásainkhoz való hűségben, jó történelmi örökségét megújítva, a Magyar Honvédség kötelékében ismételten megszervezett lelkipásztori szolgálat érdekében az alábbi törvényt alkotja:

I. RÉSZ

1. § A Magyarországi Református Egyház, a Magyarországi Evangélikus Egyház, valamint a Magyar Köztársaság Kormánya között létrejött megállapodások alapján a Magyarországi Református Egyház és a Magyarországi Evangélikus Egyház (továbbiakban: MRE, illetve MEE) közös protestáns tábori lelkeszi szolgálatot hozott létre.

2. § (1) A protestáns tábori lelkeszi szolgálat feladata az egyházi szolgálatok végzése a Magyar Honvédség szervezetében. Így különösen:

- a) istentiszteletek és bibliaórák tartása,
- b) egyéni és közösségi lelkipozozás, katechetikai oktatás, rendszeres fogadóórák tartása,
- c) életismereti, erkölcsi oktatás, nevelés keretében valláserkölcsi megközelítéssel az általános emberi értékek, a nemes emberi magatartás, a hazafiság, a bajtársiasság eszméinek ápolása,
- d) szociális, karitatív tevékenység végzése a katonai egészségügyi és szociális intézményekben,
- e) bizalmi fórum biztosítása a katonák számára; emberi, családi, vallási problémájuk meghallgatása, enyhítése, rendezése,
- f) a katonák ellátása a vallásgyakorláshoz szükséges irodalommal (Biblia, imakönyv, énekeskönyv, vallásos irodalom),
- g) a katonák és családtagjaik részére kérésre végzett egyéb egyházi szolgálat (keresztelés, konfirmálás, házasságkötés, temetés).

(2) Az anyagkönyvezés belföldön a szolgálatvégzés helye szerint illetékes református, illetve evangélikus egyházközségben történik. Külföldön történő szolgálat esetén az állandó lakóhely szerinti egyházközség illetékes.

(3) Tevékenysége kiterjed a református és evangélikus vallású hivatásos és szerződéses katonákra, azok családtagjaira, az önkéntes tartalékos katonákra, a katonai tanintézetek hallgatóira, a honvédség kötelékében dolgozó közalkalmazottakra és köztisztviselőkre, a megelőző védelmi helyzetben és rendkívüli állapot idején honvédelmi munkakötelezettséget teljesítőkre, a katonai egészségügyi intézményben ápoltakra, a honvédségi szociális otthonok lakóira, valamint a katonai büntetés-végrehajtási intézetekben fogvatartottakra.

(4) A protestáns tábori lelkeszek szolgálatukat a református és evangélikus egyház közötti megállapodások értelmében végzik. Ökumenikus nyitottságban minden hozzájuk forduló személy lelkipozozását vállalják.

3. § (1) A protestáns tábori lelkeszi szolgálatot a protestáns tábori püspök irányítja és felügyeli.

(2) A tábori püspök irányelveket és rendelkezéseket ad ki a szolgálatra vonatkozóan, és ellenőrzi azok végrehajtását. Kinevezi és beiktatja a protestáns tábori lelkeszeket, látogatja a katonai szervezeteket és lelkeszeket.

(3) A protestáns tábori püspök katonai szolgálati alárendeltség tekintetében közvetlenül a honvédelmi miniszterhez tartozik. Az egyházi fegyelmezés vonatkozásában – amennyiben református - a Református Egyház Zsinati Bíróságának joghatósága alá tartozik.

(4) A protestáns tábori püspököt az illetékes egyházi főhatóságok együttes javaslatára - a honvédelmi miniszter előzetes egyetértésével – a felekezet szerint legfelsőbb szintű egyházi testület választja saját jogrendje alapján, a katonai szolgálatra vonatkozó feltételek és előírások figyelembevételével. A protestáns tábori püspököt a miniszter a választás alapján nevezi ki.

(5) A protestáns tábori püspök az illetékes egyházi főhatóságok és a miniszter egyetértésével visszahívható.

(6) A református protestáns tábori püspök, illetőleg amennyiben a protestáns tábori püspök evangélikus, akkor a református vallású helyettese (a hivatalvezető) tisztségénél fogva alkotó tagja a Zsinatnak. Egyéb zsinati tisztségre nem választható. A protestáns tábori püspököt vagy helyettesét - akadályoztatásuk esetén - a Zsinat ülésein a rangidős református tábori lelkész helyettesíti.¹

(7) A protestáns tábori püspöki tisztséget a református és evangélikus lelkészek a két egyház közötti egyezség szerint felváltva töltik be. A protestáns tábori püspöki tisztségben eltölthető református és evangélikus egyház közötti időarányokról külön megállapodásban kell rendelkezni.

(8) A püspök évente írásos jelentést tesz a szolgálatról mindkét egyház legfelső képviselő testületének, amelyet tájékoztatásul megküld a miniszternek is.

(9) A Protestáns Tábori Püspöki Hivatal székhelye Budapest.

4. § (1) A protestáns tábori püspök munkáját hivatalvezető segíti, aki egyben a püspök helyettese.

(2) Amennyiben a püspök református, a hivatalvezető evangélikus, amikor pedig a püspök evangélikus, akkor a hivatalvezető református.

(3) A hivatalvezetőt a két érintett egyház elnökségének egybehangzó javaslatára a honvédelmi miniszter nevezi ki és a protestáns tábori püspök iktatja be.

(4) A hivatalvezető szolgálati elöljárója – a püspököt leszámítva – minden protestáns tábori lelkésznek. Irányítja a szolgálat adminisztrációját. Minden, a szolgálat működésével összefüggő ügyről tájékoztatást kap. A szolgálatot képviseli saját egyháza döntéshozó testületeiben, hitelvi kérdésekben felügyeli a szolgálat saját egyházához tartozó tagját.

5. § (1) A protestáns tábori lelkészek hivatásos vagy szerződéses tisztek, szolgálatukat az állami, katonai és egyházi előírásoknak megfelelően végzik. Katonai tevékenységet nem végeznek, a háború áldozatairól szóló Genfi egyezményeknek megfelelően harcban nem vethető személynek minősülnek.

(2) Az egyházak biztosítják a megfelelő számú lelkészt a szolgálat számára. A püspököt és a hivatalvezetőt leszámítva a lelkészi álláshelyek 3:1 arányban oszlanak meg a református és evangélikus egyház között. Ez az elv minden beosztási szinten érvényesítendő.

(3) A református tábori lelkészeket a Zsinat Elnöksége bízza meg ezen szolgálatra, a minisztériummal, a másik egyházzal és a protestáns tábori lelkészi szolgálattal történt előzetes egyeztetés után. A protestáns tábori lelkészt a Zsinat Elnöksége visszahívhatja.

(4) A szolgálattól megváló lelkészek az egyházban ismét alkalmazhatóak, nyugdíjjogosultság tekintetében az egyház belső szabályozása irányadó.

(5) A protestáns tábori lelkész szolgálati ideje alatt nem tölthet be semmilyen más, a gyülekezeti vagy intézményi lelkészi állással azonos beosztást.

(6) Protestáns tábori lelkészi szolgálatot elláthat lelkészi képesítéssel rendelkező tartalékos tiszt is, valamint kiegészítő lelkész, aki mint a helyi egyházközség lelkésze, a protestáns tábori püspök felkérésére a helyőrségekben állomásozó katonai szervezetek lekipásztori feladatait ellátja.

6. § (1) A protestáns tábori püspök joghatósága kiterjed valamennyi protestáns tábori lelkészre, az egyházi bíráskodás azonban megmarad az illetékes egyházi főhatóságnál.

(2) Protestáns tábori lelkész ellen katonai függelemsértés miatt indított katonai fegyelmi eljárásról értesíteni kell a protestáns tábori püspököt.

(3) Protestáns tábori lelkész ellen indított egyházi fegyelmi eljárásról az egyházi bíróság elnöksége az illetékes katonai elöljárót és a tábori püspököt tájékoztatja.

¹ A 3. § (6) bekezdést a ZS.-79/2010.06.04. sz. zsinati határozattal elfogadott 2010. évi II. törvény módosította.

7. § A tábori lelkészi szolgálattal kapcsolatos közös ügyek intézésére az érintett egyházak közös bizottságot alakítanak, amelyben a Zsinat Elnöksége három tagot delegál.

8. § A protestáns tábori lelkészi szolgálat szervezeti és működési szabályzatát a miniszter az egyházak előzetes egyetértésével lépteti hatályba.

II. RÉSZ

VEGYES ÉS ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

9. § Jelen törvény kiegészítő részét képezi a Magyarországi Református Egyház, a Magyarországi Evangélikus Egyház és a Magyar Köztársaság Kormánya közötti megállapodás.

10. § (1) Az **1994. évi I. törvény** a kihirdetéssel, 1994 májusában lépett hatályba.

(2) A **2006. évi II. törvényt** megállapította a Magyarországi Református Egyház 2003. február 28-án megnyílt XII. Zsinatának 9. ülészakán született ZS.-84/2006. számú zsinati határozat. A 2006. évi II. törvény 2006. szeptember 1-jén lépett hatályba.

(3) A **2010. évi II. törvényt** megállapította a Magyarországi Református Egyház 2010. június 4-én megnyílt XIII. Zsinatának 5. ülészakán született ZS.-79/2010.06.04. számú zsinati határozat. A 2010. évi II. törvény a kihirdetés napján (2010. július 10.) lépett hatályba. A 2010. évi II. törvény az alábbi szakaszt módosította: 3. § (6) bekezdés.

MEGÁLLAPODÁS

amely létrejött a Magyarországi Református Egyház és a Magyar Köztársaság Kormánya között a Magyar Honvédségnél és a Határőrségnél végzendő lelkipásztori szolgálat tárgyában.

A Magyarországi Református Egyház és a Magyar Köztársaság Kormánya attól a szándéktól vezérelve, hogy a Magyar Honvédség és Határőrség református és evangélikus tagjai számára állandó és megfelelő módon biztosítsák a lelkipásztori szolgálatot, az alábbiakban állapodik meg:

I.

1. A Magyar Honvédség és a Határőrség református és evangélikus tagjainak lelkipásztori gondozására a Magyarországi Református Egyház és a Magyarországi Evangélikus Egyház közös protestáns katonai lelkeszi szolgálatot hoz létre.
2. A szolgálat tevékenysége kiterjed a református és evangélikus vallású hivatásos katonákra és azok családtagjaira, a sor- és tartalékos katonákra, a katonai tanintézetek hallgatóira, a honvédség és határőrség kötelékében dolgozó közalkalmazottakra, a katonai kórházakban fekvő betegekre és a szociális otthonok lakóira. Amennyiben más protestáns felekezetek kéri, a protestáns tábori lelkeszi szolgálat az ő híveik gondozását is ellátja.
3. A katonai lelkeszek feladata az igehirdetés, a sákramentumok kiszolgáltatása és a lelkigondozás. A vallási rendezvényeken a részvétel önkéntes. Katonai tevékenységet nem végeznek. Munkájukat a katonai szervezetek tevékenységének zavarása nélkül, általában kiképzési időn kívül végzik. Lelkipásztori szolgálatukat ökumenikus szellemben teljesítik. Minden hozzájuk forduló személy lelkigondozását vállalják, felekezetre vagy azon kívüliségre tekintet nélkül.

II.

1. A protestáns tábori lelkeszi szolgálatot a katonai püspök irányítja és felügyeli. Katonai szolgálati alárendeltség tekintetében közvetlenül a honvédelmi miniszterhez tartozik. Joghatósága kiterjed valamennyi protestáns vallású katonai lelkeszre. A tanfegyelem, a fegyelmezés és a bíraskodás azonban az illetékes egyházi főhatóságnál marad.

A katonai püspököt az illetékes egyházi főhatóságok együttes javaslatára, a honvédelmi miniszter előzetes egyetértésével a felekezetek szerinti illetékes egyházi testület választja, szem előtt tartva a katonai szolgálattal kapcsolatos előírásokat. Szolgálatba állításról a honvédelmi miniszter intézkedik. Kinevezése a hatályos jogszabályokban előírt szolgálati viszonyának megszűnéséig szól.

A tábori püspök megbízatása hat évre szól. Ennek lejártakor az egyházi főhatóságok a honvédelmi miniszterrel egyetértésben a hatályos egyházi törvények szerint szolgálatát meghosszabbíthatják.

A tábori püspök a szolgálatra vonatkozóan irányelveket bocsát ki, és ellenőrzi azok érvényesülését; gyűléseket tart, látogatja a katonai szervezeteket és a lelkeszeket; beiktatja a tábori lelkeszeket; felszenteli a kultuszhelyeket és a kegytárgyakat.

2. A püspöki tisztséget a református és evangélikus lelkeszek felváltva töltik be úgy, hogy megüresedés esetében a református püspököt az evangélikus, az utóbbit református püspök követi. A püspöki tisztet első alkalommal református lelkesz tölti be.

3. A katonai püspök rendelkezéseket ad ki, és beszámoltatja a protestáns katonai lelkészeket. A lelkészi szolgálat helyzetét személyesen vagy képviselője útján végzett látogatás során a helyszínen is ellenőrizheti.

III.

A püspökség székhelye Budapest.

IV.

A katonai püspök munkáját a hivatalvezető segíti, aki egyben a püspök helyettese is. Amikor a püspök református, akkor a hivatalvezető evangélikus, és ellenkezőleg. A hivatalvezetőt az illetékes egyházi főhatóságok együttes javaslatára a honvédelmi miniszter nevezi ki. A tisztséget első alkalommal evangélikus lelkész tölti be.

V.

1. A protestáns tábori lelkészi szolgálat felépítése a Magyar Honvédség és a Határőrség belső szervezetéhez alkalmazkodik. Állományába a felmerülő igényeknek megfelelő számú főállású lelkész, kisegítő és tartalékos katonai lelkész tartozik. A háború áldozatairól szóló genfi egyezményeknek megfelelően, a katonalelkész harcban nem vethető személynek minősül.
2. A főállású lelkészek hivatásos tisztek. Lelkipásztori szolgálatukat az egyházi törvények és előírások szerint végzik. Mint hivatásos tisztre, rájuk is a hatályos törvények és katonai rendelkezések vonatkoznak.
3. A főállású lelkészek felekezeti szerinti arányát és a konkrét beosztási helyeket a Magyarországi Református Egyház és a Magyarországi Evangélikus Egyház egymás közötti megállapodása szabályozza. A szolgálatba való felvételhez a törvényi feltételeken túl szükséges az illetékes egyházi és honvédelmi minisztériumi elöljárók egyetértése.

VI.

A honvédelmi miniszter a belügyminiszterrel és a protestáns katonai püspökkel egyetértésben kiadja a protestáns tábori lelkészi szolgálat Szervezeti és Működési Szabályzatát.

VII.

A honvédelmi miniszter és a belügyminiszter feladata, hogy az állami költségvetés lehetőségeinek figyelembevételével biztosítsa a protestáns tábori lelkészi szolgálat működéséhez szükséges anyagi, technikai, pénzügyi feltételeket.

VIII.

1. A protestáns lelkészi szolgálat állományába tartozó lelkész ellen indított katonai fegyelmi eljárás esetén annak tényéről a protestáns katonai püspököt értesíteni kell.
2. A lelkész ellen indított egyházi fegyelmi vizsgálat tényéről a püspök az illetékes katonai elöljárót tájékoztatja.

IX.

1. Ha a jelen megállapodás értelmezésével vagy alkalmazásával kapcsolatban valamilyen probléma merülne fel, a Szerződő Felek közös megegyezéssel keresik a legmegfelelőbb megoldást.
2. Amennyiben a Szerződő Felek egyike úgy ítélné meg, hogy gyökeresen megváltoztak azok a körülmények, amelyek között a megállapodást megkötötték, tárgyalásokat kezdeményez egy új megállapodás megkötése érdekében.

Készült Budapesten, 1994. január 11-én két eredeti példányban.